

فاویسم چیست ؟

فاویسم یک بیماری ارثی خونی می باشد که به علت کمبود یکی از آنزیم های گلوبول قرمز (یکی از سلول های خونی می باشد) ایجاد می شود. این بیماری وابسته به جنس بوده و بیشتر در جنس مذکر دیده می شود. بیماران در حالت عادی کاملا طبیعی بوده و هیچگونه علامتی ندارند مگر آنگاه که با مواد خوراکی مانند باقلا مواجهه پیدا کنند که در این صورت دچار علائم شدید می شوند.

علائم بیماری فاویسم

۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از خوردن مواد اکسیدان (موادی که اکسیژن در آنها زیاد تولید می شود و باعث می شود که گلوبول های قرمز از بین بروند یا پاره شوند) مانند باقلا یا مصرف سایر داروهای خاص مانند آسپیرین با دوز بالا ، داروهای ضد مالاریا ، ویتامین K ،

مصرف برخی از آنتی بیوتیک ها ، نفتالین ، حنا و عوامل عفونی ، کودک به طور ناگهانی دچار تب خفیف ، بی حالی ، رنگ پریدگی ، حالت تهوع و گاهی استفراغ ، قرمز یا تیره رنگ شدن ادرار (به رنگ چای پررنگ) و گاهی درد شکم یا کمر می شود . در صورت عدم در مان مناسب ، احتمال آسیب دیدن کلیه ها و ایجاد نارسایی کلیوی و نیز کم خونی شدید و صدمات حاصل از آن وجود دارد .

نکته مهم :

در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصا فرزندان دیگر (اعم از پسر و دختر) لازم است . همچنین توصیه می شود سایر افراد مذکر بستگان نزدیک (شامل پسر خاله ، پسر دایی ، پسر عمو و پسر عمه) نیز بررسی شوند.

در ایران فاویسم ، بومی سواحل دریای خزر است . کانون هایی از بیماری هم در سواحل خلیج فارس به ویژه مناطق جنوب و جنوب شرقی دیده می شود.

سن شیوع این بیماری ۱ تا ۱۰ سالگی است ، اما بیشتر در رده سنی زیر ۵ سالگی قرار دارند. در کودکان زیر یک سال نیز ممکن است بیماری از طریق خوردن شیر مادر اتفاق بیفتد. فاویسم با آلرژی تفاوت دارد یعنی کسانی که فاویسمی هستند ، نباید تصور کنند که در مقابل غذاهای دیگر هم حساسند یا آلرژی دارند.

اقداماتی که والدین کودک مبتلا به فاویسم باید

بدانند و انجام دهند :

- ❖ شناخت دقیق عواملی که موجب بروز حملات بیماری می شوند از جمله مصرف باقلا و برخی داروهای خاص و پرهیز از مصرف خودسرانه آنها

فاویسم

بیمارستان گلдіس شاهین شهر

تهیه کننده : صدیقه کمانی - سوپروایزر آموزش سلامت

مشاور علمی : خانم دکتر داریس

زمستان ۱۴۰۴ - کد پمفلت NW1-08

درمان :

معمولا درمان با تجویز سرم به مقدار کافی و در صورت نیاز تزریق خون با نظر پزشک می باشد.

هرچند خطر بروز عارضه فاویسم پس از ۱۰ سالگی کاهش می یابد ، اما بهتر است همیشه مراقب باشیم .

منابع تهیه پمفلت: کتاب تخصصی نوزادان

سایت بیمارستان : www.Goldis.mui.ac.ir

- ❖ برای تسکین درد یا پایین آوردن تب کودک ، هرگز به او آسپرین ندهید ، می توانید از استامینوفن فقط با مقداری که پزشک تجویز کرده است بهره بگیرید.
- ❖ در صورت مراجعه به پزشک و یا مراکز درمانی ابتلا به فاویسم را اعلام کنید تا داروهای خطرناک برای فرزندانان تجویز نشود.
- ❖ از مصرف نفتالین وحشره کش خوداری کنید
- ❖ کودک مبتلا به فاویسم نباید خون خود را اهداء کند.
- ❖ اگر مادری هستید که به کودکتان شیر می دهید هرگز باقلا و آسپرین نخورید و در مورد مصرف سایر داروها نیز با پزشک مشورت کنید.
- ❖ در صورت بروز حمله فاویسم به نزدیکترین مرکز درمانی مراجعه نمایید.
- ❖ برخی از بیماران که میزان فعالیت آنژیمی در آنها بسیار کم است با استنشاق بوی باقلای تازه و در مواردی حتی عبوراز کنار مزرعه باقلا یا حضور در خانه ای که در آن باقلا پاک شده است دچار همولیز خون و حمله فاویسم می شوند.